

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๖๕/๒๕๖๖

เรื่อง สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีร้องเรียนว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์
ข่มขู่ให้เจ้าของที่ดินเข้าครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนทางไปรษณีย์ ตามคำร้องที่ ๑๓๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ ว่า
เมื่อปี ๒๕๓๕ ผู้ร้องซื้อที่ดินจากเจ้าของเดิมโดยมิได้ทำสัญญาซื้อขาย ตั้งอยู่บริเวณตำบลสะเดา
อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีหลักฐานเป็นแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.๕)
๒ ฉบับ เนื้อที่รวม ๑,๐๐๐ ไร่ ต่อมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม
ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบางส่วนคาบเกี่ยวกับที่ดินของผู้ร้อง จากนั้น ผู้ถูกร้องได้ให้ประธานบัตร
แหล่งหินอุตสาหกรรมแก่เอกชนโดยรुक้าเข้ามาในที่ดินของผู้ร้อง และมีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้อง
เข้ามาข่มขู่ให้ผู้ร้องเข้าไปครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนเอง จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ
ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการ
ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจง
ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ หนังสือผู้ถูกร้อง ที่ บร ๐๐๓๔(๔)/๑๔๔๐ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕
ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

/๒.๑.๒ หนังสือ...

๒.๑.๒ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา ที่ บร ๗๗๐๐๑/๙๗๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๑๗.๑/๔๖๒ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ที่ ทส ๑๖๒๑.๑/๔๐๙ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ รายงานการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

๒.๑.๖ รายงานการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑ และมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เมื่อปี ๒๕๓๙ กระทรวงอุตสาหกรรมมีประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์^๑ มีบางส่วนทับซ้อนกับที่ดินที่ผู้ร้องซื้อไว้

๒) เมื่อประมาณปี ๒๕๔๐ ผู้ร้องพยายามเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยการปลูกต้นสับดำ แต่เนื่องจากที่ดินเป็นแหล่งหินจึงไม่สามารถปลูกหรือทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้

๓) เมื่อปี ๒๕๔๙ ผู้ร้องยื่นแบบ ภ.บ.ท.๕ ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา ตามที่ซื้อไว้เนื้อที่รวม ๑,๐๐๐ ไร่ ได้แก่ ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่ และ ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่

๔) เมื่อปี ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้นำ [REDACTED] ซึ่งเป็นนายช่างของผู้ถูกร้อง มารังวัดที่ดินตาม ภ.บ.ท.๕ ทั้ง ๒ ฉบับ เพื่อจัดทำแผนที่ตำแหน่งและขอบเขตรูปแปลงที่ดิน ผลการรังวัด

/แบ่งที่ดิน...

^๑ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๙

ฯลฯ

ฯลฯ

๔. จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ที่กำหนดเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม จำนวน ๑ แหล่ง คือ

๔.๑ แหล่งหินตำบลหนองไทร ตำบลสะเดา ตำบลถนนหัก ตำบลเจริญสุข อำเภอนางรอง และตำบลถาวร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ (แผนที่แสดงภูมิประเทศ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ระบาย ๕๕๓๘ II ๕๕๓๗ I)

ฯลฯ

ฯลฯ

แบ่งที่ดินได้เป็น ๓ แปลง แปลงที่หนึ่ง เนื้อที่ ๕๔๘ ไร่ แปลงที่สอง เนื้อที่ ๖๒ ไร่ และแปลงที่สาม เนื้อที่ ๑๗๖ ไร่ เนื้อที่รวม ๓ แปลง ๗๘๖ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร

๕) เมื่อปี ๒๕๖๐ มีเจ้าหน้าที่ผู้ถูกร้องเข้ามาข่มขู่ไม่ให้ผู้ร้องเข้าไปครอบครอง และใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนเอง เนื่องจากจะนำที่ดินของผู้ร้องไปให้ประทานบัตรกับโรงโม่หิน

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องมีหน้าที่และอำนาจส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลการดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และมีหน้าที่รับการยื่นคำขอประทานบัตรในพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม จากข้อมูล ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ มีผู้ยื่นคำขอประทานบัตร ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ถูกร้อง ๗ ราย โดยมี ๑ ราย คือ บริษัท [REDACTED] ยื่นคำขอ ประทานบัตรที่ [REDACTED] เมื่อปี ๒๕๕๘ รั้งวัดได้เนื้อที่ ๒๘๙ ไร่ ๑ งาน ๘๕ ตารางวา ตั้งอยู่ [REDACTED] ตำบลสะเดา อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร^๒ ทับซ้อนกับแปลงที่ดินที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ประมาณ ๖๐ ไร่ โดยผู้ถูกร้องปิดประกาศแสดงเขตคำขอประทานบัตรดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้คัดค้าน หรือแจ้งเอกสารสิทธิที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม บริษัท [REDACTED] ยังไม่ได้รับหนังสืออนุญาต ให้ใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้^๓ ผู้ถูกร้องจึงยังไม่ได้อนุญาตประทานบัตรแก่บริษัท ส่วนที่ดินของผู้ร้องที่ไม่ได้ ทับซ้อนกับที่ดินที่ยื่นคำขอประทานบัตร ประมาณ ๗๐๐ ไร่ ตั้งอยู่บ้านโคกพลวงและบ้านหนองทะยุง อยู่นอกเขตกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และเป็นพื้นที่ป่า

/สงวนแห่งชาติ...

^๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าเขาอังคาร ในท้องที่ตำบลตาเป็ก ตำบลสะเดา อำเภอนางรอง และตำบลถาวร อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๒๗,๖๘๑ ไร่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๑

^๓ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕๔ วรรคสอง ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องส่งเอกสารหรือหลักฐานดังต่อไปนี้พร้อมคำขอ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ที่ยื่นคำขอยินยอมให้ผู้ยื่นคำขอทำเหมืองในเขตคำขอนั้นได้ และในกรณีพื้นที่ที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐให้ยื่นหลักฐานการอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์เพื่อการทำเหมืองในพื้นที่ดังกล่าวจากหน่วยงานของรัฐก่อนการพิจารณาอนุญาต

สงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร ประเภทป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C)^๔ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องห้ามตามกฎหมายที่ไม่สามารถขอใช้ทำประโยชน์เพื่อการทำเหมืองแร่

๒) การที่ผู้ร้องขอให้ [REDACTED] นายช่างรังวัดของผู้ถูกร้องไปรังวัดที่ดินของผู้ร้องเป็นการดำเนินการระหว่าง [REDACTED] กับผู้ร้องโดยส่วนตัวและมีได้เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้อง และผู้ร้องไม่เคยร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องว่าถูกเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องข่มขู่

๓) เมื่อปี ๒๕๖๓ ผู้ร้องยื่นหนังสือสอบถามผู้ถูกร้องว่า มีผู้มายื่นคำขอประทานบัตรในที่ดินของผู้ร้องหรือไม่ ต่อมาในปี ๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ผู้ถูกร้องให้ประทานบัตรแหล่งหินอุตสาหกรรมแก่เอกชนโดยรุก้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ร้อง ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงให้จังหวัดบุรีรัมย์ชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์ได้มอบหมายให้ผู้ถูกร้องตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงมีหนังสือ ที่ บร ๐๐๓๓(๔)/๔๙๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เชิญผู้ร้องเข้าร่วมตรวจสอบและนำชี้ที่ดินในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ แต่ผู้ร้องไม่ได้เข้าร่วมตรวจสอบ ผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงไม่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบแปลงที่ดินของผู้ร้อง แต่ได้ร่วมกันตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา ซึ่งปรากฏว่า ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีเนื้อที่ ๖๗ ไร่ และ ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีเนื้อที่ ๑๐ ไร่ ทั้ง ๒ ฉบับมีที่ดินตั้งอยู่ [REDACTED] ตำบลสะเดา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้น เมื่อตรวจสอบเอกสารรายการรับชำระภาษีบำรุงท้องที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา กับเอกสารหลักฐานที่ผู้ร้องเคยยื่นสอบถามผู้ถูกร้อง จึงขัดแย้งและไม่ถูกต้องตรงกันทั้งตำแหน่งที่ตั้งที่ดินและจำนวนเนื้อที่

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา (อบต.สะเดา)

(๑) เดิม อบต.สะเดา มีหน้าที่และอำนาจสำรวจรายการที่ดินตามที่มีผู้นำชี้แนวเขตที่ดิน รวมทั้งการประเมินและรับชำระภาษีบำรุงท้องที่ตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมา อบต.สะเดา ได้ยกเลิกแบบ ภ.บ.ท.๕ และงดการประเมินชำระภาษีบำรุงท้องที่ของแปลงที่ดินของผู้ร้องและแปลงอื่นมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๕๒๘๙ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลใช้ ภ.บ.ท.๕ อ้างสิทธิการครอบครองที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

/(๒) เมื่อเดือน...

^๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้เป็น ๓ ประเภท ได้แก่ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) และพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (โซน A) ทั้งนี้ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติอันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน ตลอดจนทั้งเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา การวิจัย นันทนาการของประชาชน และความมั่นคงของชาติ

(๒) เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องได้ประสานให้ อบต.สะเดา ตรวจสอบกรณีผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ตำแหน่งที่ดิน ตาม ภ.บ.ท.๕ เลขที่สำรวจ [REDACTED]

[REDACTED] ตำบลสะเดา ไม่ใช่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง และเห็นว่า ผู้ร้องได้แก้ไขรายละเอียดบางส่วน ของ ภ.บ.ท.๕ ทั้ง ๒ ฉบับให้ผิดไปจากข้อเท็จจริง และมีพฤติกรรมปลอมแปลงเอกสารของทางราชการ อบต.สะเดา จึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บร ๗๗๐๐๑/๓๔๕ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรนางรองเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับผู้ร้องในความผิดฐานปลอมเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕ และฐานใช้เอกสารราชการปลอมตาม มาตรา ๒๖๘ โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

ก) ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่ ที่ผู้ร้อง เคยเดินสำรวจรังวัดเข้าไปในพื้นที่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทรนั้น จากการ ตรวจสอบพบว่า เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสะเดา มี [REDACTED] เป็นเจ้าของที่ดิน เนื้อที่ ๖๗ ไร่ โดย อบต.สะเดา มีสำเนาใบเสร็จค่าชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.๑๑) [REDACTED] เลขที่ ๔ ระบุว่า เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีชื่อ [REDACTED] เป็นผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน ๑๓๔ บาท

ข) ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่ ที่ผู้ร้อง เคยเดินสำรวจรังวัดเข้าไปในพื้นที่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทรนั้น จากการ ตรวจสอบพบว่า เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสะเดา มี [REDACTED] เป็นเจ้าของที่ดิน เนื้อที่ ๑๐ ไร่ โดย อบต.สะเดา มีสำเนา ภ.บ.ท.๑๑ [REDACTED] ระบุว่า เลขสำรวจที่ [REDACTED] มีชื่อ [REDACTED] เป็นผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน ๒๐ บาท

ทั้งนี้ ที่ดินตาม ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่รวม ๖๗ ไร่ และเลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสะเดา เป็นแปลงที่ดินที่ผู้ร้อง ครอบครองอยู่ และผู้ร้องยังมีที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลสะเดา อีกประมาณ ๒๐ ไร่

๒) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) (สจป.ที่ ๘)

เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ ผู้ร้องยื่นเรื่องต่อ สจป.ที่ ๘ เพื่อขอให้ ตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของที่ดินตาม ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] โดย สจป.ที่ ๘ มอบหมายให้หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ปะคำตรวจสอบข้อเท็จจริง หน่วยป้องกันฯ

/จึงมีหนังสือ...

จึงมีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๒๑.๘๐๕/๘๑๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕ เชิญผู้ร้องมาให้ถ้อยคำกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕ ผู้ร้องนำหลักฐานรูปแปลงที่ดินที่เคยเดินสำรวจจริงวัดร่วมกับ [REDACTED] เมื่อปี ๒๕๕๖ มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และให้ถ้อยคำว่าแปลงที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร และผู้ร้องยังได้นำเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันฯ ลงตรวจแปลงที่ดินเพื่อจับค่าพิกัดด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม GPS^๕ จำนวน ๓ จุด จุดที่ ๑ ค่าพิกัด UTM^๖ E ๐๒๖๔๑๓๓ N ๑๖๐๘๗๐๙ จุดที่ ๒ ค่าพิกัด UTM E ๐๒๖๔๕๓๙ N ๑๖๐๘๔๗๑ และจุดที่ ๓ ค่าพิกัด UTM E ๐๒๖๔๒๒๖ N ๑๖๐๘๗๗๙ ต่อมา เจ้าหน้าที่นำค่าพิกัดและรูปแปลงที่ดินของผู้ร้องมาถ่ายทอดลงบนแผนที่ป่าไม้และพื้นที่ตามกฎหมายอื่น ปรากฏว่าแปลงที่ดินที่ผู้ร้องกล่าวอ้างมีสถานะทางกฎหมาย ดังนี้

(๑) แปลงที่หนึ่ง เนื้อที่ ๕๔๘ ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และคาบเกี่ยวกับพื้นที่บ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร ทับซ้อนกับที่ดินของบุคคลอื่นที่ได้รับการพิสูจน์สิทธิตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จำนวน ๓ แปลง และอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ดินของผู้ร้องส่วนใหญ่เป็นป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) รวมทั้งอยู่ในเขตป่าชุมชนบ้านโคกพลวง แปลงที่ ๑^๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และคาบเกี่ยวกับป่าชุมชนบ้านหนองทะยุง^๘ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร

(๒) แปลงที่สอง เนื้อที่ ๖๒ ไร่ และแปลงที่สาม เนื้อที่ ๑๗๖ ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคารเช่นเดียวกับแปลงที่หนึ่ง เป็นป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) และอยู่ในเขตป่าชุมชนบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร ทั้งสองแปลง (ภาพที่ ๑)

/ภาพที่ ๑...

^๕ GPS ย่อมาจาก Global Positioning System หมายถึง ระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลก

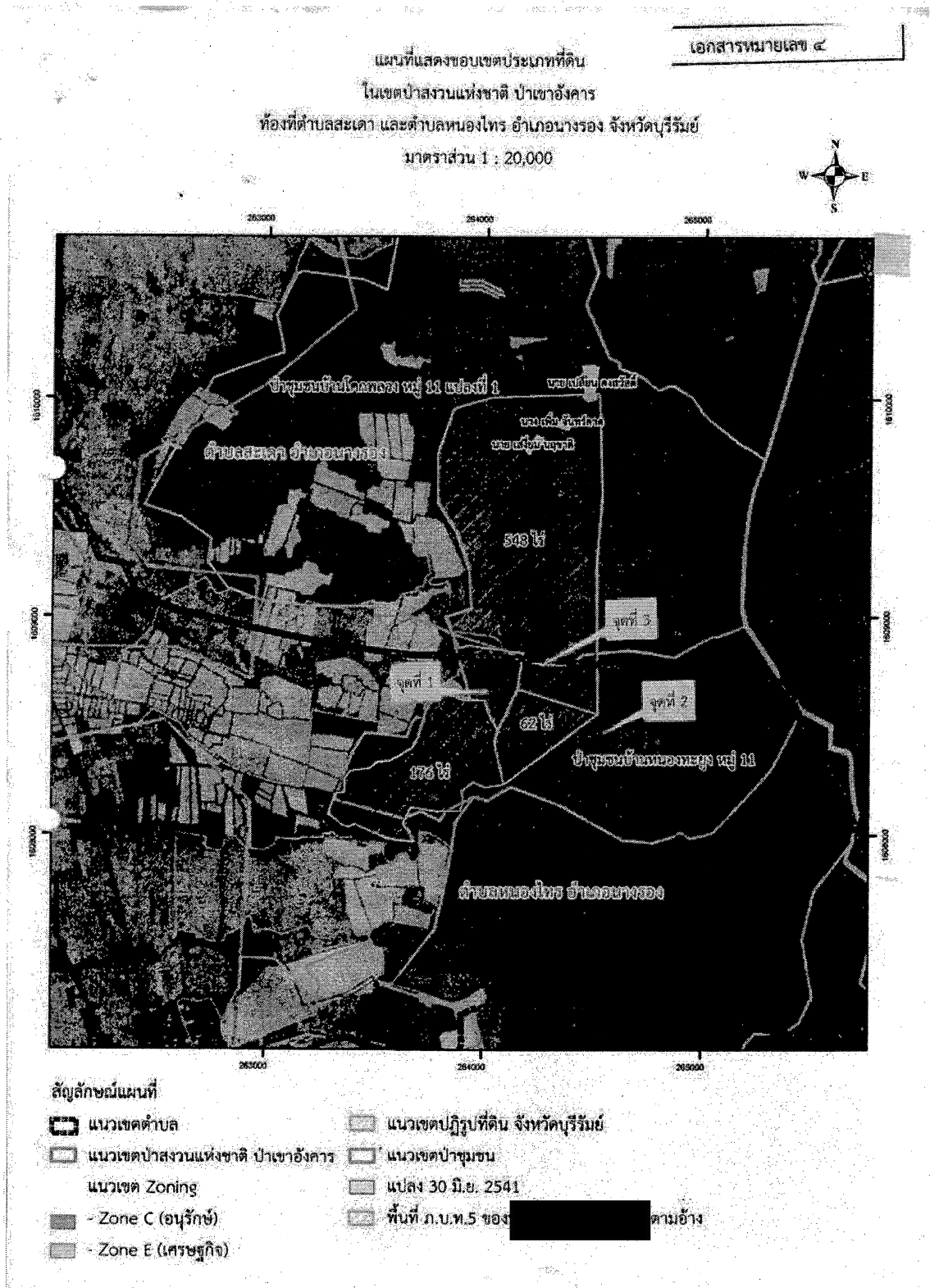
^๖ ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการสร้างและการใช้ระวางแผนที่ พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

UTM ย่อมาจาก Universal Transverse Mercator หมายถึง ระบบการฉายแผนที่ (Map Projection) เพื่อถ่ายทอดตำแหน่งจากพื้นผิวโลกซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นผิวโค้งทรงรี (Ellipsoid) ลงบนพื้นผิวทรงกระบอก

^๗ ป่าชุมชนบ้านโคกพลวง แปลงที่ ๑ ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการป่าชุมชนกับกรมป่าไม้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ เนื้อที่ ๓,๑๑๗-๑-๔๘ ไร่

^๘ ป่าชุมชนบ้านหนองทะยุง ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการป่าชุมชนกับกรมป่าไม้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ เนื้อที่ ๘๒๗-๒-๐๓ ไร่

ภาพที่ ๑ แสดงจุดที่จับค่าพิกัดและรูปแปลงที่ดินของผู้ร้อง
ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้นำมาถ่ายทอดลงบนแผนที่ป่าไม้และพื้นที่ตามกฎหมายอื่น

/๓) จังหวัด...

๓) จังหวัดบุรีรัมย์

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดบุรีรัมย์เคยรายงานข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ผู้ถูกร้องให้ประทานบัตรแหล่งหินอุตสาหกรรมแก่เอกชนโดยรुक้าเข้ามาในที่ดินของผู้ร้อง ต่อมา ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยตามเรื่องร้องเรียนเลขแดง ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ว่า ที่ดินบริเวณที่ร้องเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร และป่าชุมชนบ้านโคกพลวง โดยมีพื้นที่บางส่วนทับกับพื้นที่คำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] ซึ่งอยู่ในเขตประกาศกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๙ ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าไม้ทั้งแปลง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการคำขอประทานบัตรและการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ แต่ยังมีได้รับอนุญาตประทานบัตร ประกอบกับ อบต.สะเดา ได้ยกเลิกแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ และงดการประเมินชำระภาษีบำรุงท้องที่ของที่ดินแปลงที่มีการร้องเรียนตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ แล้ว จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) ประเด็นการตรวจสอบสภาพพื้นที่พิพาท

๑.๑) เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ ผู้ร้องได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่เดินเท้าสำรวจพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา เนื่องจากไม่สามารถนำรถยนต์เข้าไปได้ตามเส้นทางมีหินบะซอลต์ขนาดเล็กและใหญ่เป็นระยะ สภาพข้างทางเป็นป่าธรรมชาติ และมีบางส่วนเป็นที่ดินที่มีผู้ครอบครองทำประโยชน์ด้วยการปลูกมันสำปะหลัง เมื่อเดินเข้าไปได้ประมาณ ๑ กิโลเมตร พบหลักเขตที่ระบุว่าเขตป่าสงวนแห่งชาติ และมีหลักเขตดังกล่าวตามเส้นทางอยู่อีก ๒ ต้น เมื่อเดินเข้าไปได้ประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร พบอ่างเก็บน้ำอยู่ติดกับแปลงที่ดินของผู้ร้อง จากนั้นไม่มีเส้นทางให้เดินเข้าไปต่อ เนื่องจากมีสภาพเป็นป่าและมองเห็นเชิงเขาอังคารขนานเป็นแนวยาวห่างออกไป ผู้ร้องได้ชี้แนวเขตที่ดินรอบอ่างเก็บน้ำว่าเป็นที่ดินของผู้ร้อง สภาพโดยรอบเป็นป่า มีต้นไม้ปกคลุมทั่วบริเวณไปจนถึงเชิงเขาอังคาร และมีประชาชนปล่อยสัตว์เลี้ยงหากินในพื้นที่ตามปกติ

๑.๒) เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ [REDACTED] รองนายก อบต.สะเดา ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ตนเป็นประธานเครือข่าย [REDACTED] และเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ไม่ทราบมาก่อนว่าที่ดินที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองทำประโยชน์ เนื่องจากเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร และเป็นป่าชุมชนบ้านโคกพลวง แปลงที่ ๑ ซึ่งบรรพบุรุษและชุมชนได้ร่วมกันดูแลและใช้ประโยชน์ในการเก็บหาของป่า สมุนไพร และเลี้ยงสัตว์มาโดยตลอด รวมทั้งได้ขึ้นทะเบียนเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ นอกจากนี้

/บ้านโคกพลวง...

บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา กับบ้านหนองเสม็ด หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสะเดา ไม่ใช่พื้นที่เดียวกัน และไม่เคยมีแนวเขตการปกครองหรือที่ดินคาบเกี่ยวกัน

๒) ประเด็นการถูกข่มขู่มิให้เข้าไปครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาท

๒.๑) เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ ผู้ร้องให้ถ้อยคำว่า เมื่อปี ๒๕๖๐ มีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้อง [REDACTED] เข้ามาข่มขู่มิให้ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากจะนำที่ดินของผู้ร้องไปให้ประธานบัตรแกโรงโมหิน ต่อมาเมื่อประมาณปี ๒๕๖๓ [REDACTED] ได้ย้ายไปแล้ว ผู้ร้องจึงไม่ถูกข่มขู่อีกตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทั้งนี้ ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงถึงการถูกข่มขู่ดังกล่าว

๒.๒) เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าพบ [REDACTED] หัวหน้ากลุ่มอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้อง และได้ชี้แจงว่า ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องชื่อโอมเข้าไปข่มขู่มิให้ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินนั้น หน่วยงานผู้ถูกร้องไม่มีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีชื่อเล่นหรือชื่อจริงว่า [REDACTED] เป็นเพียงแค่การกล่าวอ้างของผู้ร้องเท่านั้น ผู้ร้องได้ร้องเรียนประเด็นที่ถูก [REDACTED] ข่มขู่ไปยังกระทรวงอุตสาหกรรมด้วย และผู้ถูกร้องเคยมีบันทึก ที่ บร ๐๐๓๔(๔)/๖๓๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖ รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง กรณีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องข่มขู่มิให้ผู้ร้องเข้าไปครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทหรือไม่ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗^๙ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ ๑๗^{๑๐} ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน โดยมีหลักการว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอดก ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ การยึดเอาทรัพย์สินของบุคคลใดไปเสียโดยพลการจะกระทำมิได้

/๓.๒ ข้อเท็จจริง...

^๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอดก

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

^{๑๐} ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๗

๑. บุคคลมีสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเอง และโดยการร่วมกับผู้อื่น

๒. การยึดเอาทรัพย์สินของบุคคลใดไปเสียโดยพลการกระทำมิได้

๓.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบรับฟังได้ว่า

๓.๒.๑ กรณีการครอบครองที่ดินและสถานะทางกฎหมายของที่ดินผู้ร้อง

๑) ผู้ร้องกล่าวอ้างการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ด้วยการซื้อที่ดินจากเจ้าของเดิมโดยมิได้ทำสัญญา ที่ดินอยู่ในพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่รวม ๑,๐๐๐ ไร่ โดยมี ภ.บ.ท.๕ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่ และเลขสำรวจที่ [REDACTED] เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่ โดยเมื่อประมาณปี ๒๕๔๐ ผู้ร้องได้พยายามปลูกต้นสับดำ แต่เนื่องจากที่ดินเป็นแหล่งหิน จึงไม่สามารถปลูกหรือทำประโยชน์ในที่ดินได้ ต่อมาในปี ๒๕๕๖ ผู้ร้องพร้อมด้วย [REDACTED] นายช่างรังวัดของผู้ถูกร้อง ได้ร่วมกันเดินสำรวจรังวัดเพื่อจัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดินดังกล่าว ผลการรังวัดได้เนื้อที่รวม ๗๘๖ ไร่

๒) จากการตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๒.๑) องค์การบริหารส่วนตำบลสะเดาตรวจสอบ ภ.บ.ท.๕ แล้ว ปรากฏว่า ผู้ร้องได้แก้ไข ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] เพื่อนำมาเป็นหลักฐานการครอบครองที่ดินพิพาท เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งและเนื้อที่จริงของ ภ.บ.ท.๕ ทั้ง ๒ ฉบับ อยู่ที่บ้านหนองเสม็ด หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสะเดา มีเนื้อที่ ๖๗ ไร่ และ ๑๐ ไร่ ตามลำดับ ดังนั้น ภ.บ.ท.๕ ทั้ง ๒ ฉบับ จึงไม่ใช่หลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ของที่ดินพิพาท

๒.๒) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของที่ดินพิพาทแล้วปรากฏว่า อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เขตป่าชุมชนบ้านโคกพลวง แปลงที่ ๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และเขตป่าชุมชนบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร

๓) จากการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบว่า พื้นที่มีสภาพโดยรอบเป็นป่าปกคลุมทั่วบริเวณไปจนถึงเชิงเขาอังคาร และมีประชาชนปล่อยสัตว์เลี้ยงหากินในพื้นที่ตามปกติ สอดคล้องกับที่อดีตผู้ปกครองท้องที่ให้ถ้อยคำ่ว่า ที่ดินพิพาทเป็นป่าชุมชนซึ่งบรรพบุรุษและชุมชนร่วมกันดูแลป่าและใช้ประโยชน์ในการเก็บหาของป่า สมุนไพร และเลี้ยงสัตว์มาโดยตลอด

๔) พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินพิพาทที่ผู้ร้องกล่าวอ้างการครอบครองทำประโยชน์ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ เนื้อที่รวม ๑,๐๐๐ ไร่ แต่เดินสำรวจรังวัดได้เนื้อที่จริง ๗๘๖ ไร่ ในพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร ไม่มีหลักฐาน ภ.บ.ท.๕ เนื่องจากผู้ร้องแก้ไข ภ.บ.ท.๕ ของที่ดินแปลงอื่นเพื่อกล่าวอ้างการครอบครองที่ดินดังกล่าว และ ภ.บ.ท.๕

/ไม่ถือเป็น...

ไม่ถือเป็นหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดิน แต่ต้องพิจารณาจากการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามความเป็นจริง^{๑๑} กรณีจึงต้องพิจารณาว่า ผู้ร้องมีเจตนาจะยึดถือที่ดินเพื่อตนอันจะทำให้ได้มาซึ่งสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๗^{๑๒} หรือไม่ โดยเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๐ ผู้ร้องได้พยายามปลูกต้นไม้สับโต แต่เนื่องจากที่ดินเป็นแหล่งหิน จึงไม่สามารถปลูกหรือทำประโยชน์ในที่ดินได้ ซึ่งผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนว่า ผู้ร้องทำประโยชน์ตามที่กล่าวอ้างจริงหรือไม่ และมีเนื้อที่เท่าใด รวมทั้งจากการตรวจสอบสภาพพื้นที่พบว่า มีสภาพโดยรอบเป็นป่าซึ่งชุมชนร่วมกันดูแลและใช้ประโยชน์มาโดยตลอด ประกอบกับที่ดินดังกล่าวมีสถานะทางกฎหมายเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาอังคาร ป่าชุมชนบ้านโคกพลวง แปลงที่ ๑ และป่าชุมชนบ้านหนองทะยุง เมื่อผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงถึงการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง จึงยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังว่า ผู้ร้องมีเจตนาจะยึดถือที่ดินเพื่อตนอันจะทำให้ผู้ร้องได้มาซึ่งสิทธิครอบครอง^{๑๓} กรณีจึงเป็นเพียงการกล่าวอ้างการครอบครองที่ดินเท่านั้น ยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ร้องได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท

๓.๒.๒ กรณีผู้ร้องกล่าวอ้างว่า มีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องเข้ามาข่มขู่มิให้ผู้ร้องเข้าไปครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาท

๑) เมื่อปี ๒๕๕๖ ผู้ร้องพร้อมด้วย [REDACTED] นายช่างรังวัดของผู้ถูกร้อง ร่วมกันเดินสำรวจรังวัดเพื่อจัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดินตาม ภ.บ.ท.๕ เลขสำรวจที่ [REDACTED] ผลการรังวัดได้เนื้อที่รวม ๗๘๖ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่บ้านโคกพลวง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสะเดา และบ้านหนองทะยุง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองไทร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อมาในปี ๒๕๕๘ บริษัท [REDACTED] ยื่นคำขอประทานบัตรที่ [REDACTED] โดยผู้ถูกร้องรังวัดพื้นที่ตามคำขอประทานบัตรได้เนื้อที่ ๒๘๙-๑-๘๕ ไร่ และเมื่อนำมาตรวจสอบกับรูปแปลงที่ดินของผู้ร้อง ปรากฏว่ามีส่วนที่ทับซ้อนกับที่ดินที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ๖๐ ไร่ โดยผู้ถูกร้องปิดประกาศแสดงเขตคำขอประทานบัตรดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้คัดค้านหรือแจ้งเอกสารสิทธิที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากผู้ยื่นคำขอยังไม่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ ผู้ถูกร้องจึงยังไม่ได้อนุญาตประทานบัตร ต่อมาปี ๒๕๖๐ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องชื่อ [REDACTED] เข้ามาข่มขู่มิให้เข้าไปครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว...

^{๑๑} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ [REDACTED] หลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ซึ่งไม่พอพียงว่าผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินเสมอไป การเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินต้องดูจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏ หากผู้เสียภาษีมิได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามความเป็นจริงแล้วก็ไม่อาจมีสิทธิครอบครองที่ดินได้

^{๑๒} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๓๖๗ บุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง

^{๑๓} คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๙/๒๔๘๒ การถางที่รกร้างให้เตียนแล้วทิ้งไว้เฉย ๆ ไม่ได้ทำอะไรอีก หรือปลูกต้นไม้ลงแล้วตายหมดก็ปล่อยทิ้งไว้เฉย ๆ ต่อไป ดังนี้ไม่เรียกว่ายึดถือที่ดินไว้เพื่อตนอันจะได้มาซึ่งสิทธิครอบครอง

ในที่ดิงดงกล่าว เนื่องจาจะนำที่ดินของผู้งไปให้ปะธานบ้ตรแ้โรงโม้หิน แต่ผู้งไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงถึงการถูกข่มขู่ดงกล่าว และแจ้งว่าเมื่อประมาณปี ๒๕๖๓ ได้ย้ายออกจากพื้นที่แล้ว ผู้งจึงมิได้ถูกข่มขู่อีก ขณะที่ผู้งร้องชี้แจงว่า ผู้งได้ร้องเรียนประเด็นที่ถูกข่มขู่ไปยังกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นต้นสังกัดของผู้งร้อง ผู้งร้องจึงได้ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงต่อปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมแล้วว่า หน่วยงานของผู้งร้องไม่มีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีชื่อเล่นหรือชื่อจริงว่า เป็นเพียงแค่การกล่าวอ้างของผู้งเท่านั้น

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ผู้งถูกข่มขู่จากบุคคล และหน่วยงานผู้งร้องไม่มีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีชื่อเล่นหรือชื่อจริงว่า เมื่อพิจารณาประกอบกรณีการครอบครองที่ดินและสถานะทางกฎหมายของที่ดินที่ผู้งกล่าวอ้าง ซึ่งฟังไม่ได้ว่าผู้งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแล้ว กรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้งร้องหรือเจ้าหน้าที่ของผู้งร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการเข้าไปข่มขู่ให้ผู้งเข้าไปครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ง

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ จึงมีมติว่า กรณีตามคำร้องยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้งร้องมีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

